



חומר מודון:
"חיסטתי פעם אחת
במגירה של אחותי"



גל זינגר: "תכלס, בחיים אני לא אגיד:
'אמא, את יכולה בבקשה להעביר את המלח?'
אני אגיד: 'תעבירי ת'מלח!'"



יוחם כורת: "כשאני צריך לנגב את הפה, אני
לוקח את המפית של זה שיושב לידי"

לא תודה

תמי לנצוט-ליבוביץ, יועצת תדמית שמתפרנסת מחוסר אדיבותם של אחרים, בסך הכל רצתה להפיץ את משנתה המנומסת לבני נוער. היא פתחה אתר חדש וחשבה שיהיה נחמד לשבת לשיחה תרבותית עם קהל היעד: חמישה חבר'ה צעירים. בסוף המפגש היא הבינה בדרך הקשה שאין סיכוי לשכנע אותם להגיד "בבקשה"

צחי כהן ♦ צילומים: טל שחר

את הדברים האלה מלמטה. מהגיל הקטן. צריך ללמד את הילדים נימוס ונהג. **גל:** "כשנזנבים להם את הבימבה הראשונה". **יובל:** "היום עשיתי כרטיס רביקו, והייתה בתור אישה מבוגרת. נתנו לה לעקוף אותנו, כי היא מיהרה". **לנצוט-ליבוביץ:** "כל הכבוד! אם כל אחד יעשה את זה, הכל יהיה יותר שקט. ולא רק ביחס לאדם מבוגר, אם מישו מאות ורוצה להיכנס למסלול שלי, למה שלא אתן לו להיכנס? אפרגן לו, שייכנס. הרי גם לי פעם יקרה כזה דבר".

גל: "רק לא נרמלי ייתן לו".

**"הבוקר הוא הזדמנות מצוינת
להתחיל את היום בנימוס: בוקר
טוב אבא, מזל שהקרת אותי
בזמן, אמא, תודה על השוק,
מה העניינים, דניאל?"**

מטה הנשיקות הרטובות שילדים גאלצים לספוג מרורים למיניהם הוא הסוגיה הבאה שלנצוט-ליבוביץ מעלה לדיון. "אייאפשר להתחמק, לדחוף מעליך את הפה המתקרב או להגיד לא, היא מתרה. 'נזנבים לחי ימין' ללחי ימין ושמאל לשמאל, ולא נוגעים אף פעם בשפתיים. זה לחי ללחי עם צקצוק שפתיים באוויר".

יוחם: "מה, אני אמר לנשק את האוויר?"

לנצוט-ליבוביץ: "אנחנו מתעלמים, כי אנחנו לא רוצים להכיר אותו. זה הנימוס". **גל:** "בחיל אני מרגיש יותר חופשי. אני יכול לעשות יותר שטויות, למה שם אף אחד לא מכיר אותי ואין מצב שאתקל בו שוב". **יובל פלג:** (13) מכפר-סבא מאשר: "הישראלים בדרך-כלל צועקים בכל מקום. כשהיינו ביוון, היו יומיים שבהם לא היו במלון ישראלים בכלל. ואז הגיעה משפחה של ישראלים והתחילה לצעוק בכל המלון. אמרנו: 'בטח כולם חושבים עלינו דברים גוראים', כי יש כמה משפחות שמקלקלות לנו את השם". **רון:** "בבולגריה היינו במלון שכולם בו היו ישראלים. כל הזמן צעקות בדרך האוכל, במדרגות".

לנצוט-ליבוביץ: "נפגעתם שאתם שייכים לישראל ושככה הם התנהגו?" **גל:** "נעלבנו קשות".

לנצוט-ליבוביץ: "מה קורה על הכבישים? האם הנהגים מנומסים?" **יובל:** "הייתי בארצות-הברית, ואף פעם לא הייתה צפירה בכביש. אפילו לא אדום. כולם נתנו זכות קדימה. בארץ תמיד צופרים בחוסר סבלנות".

יוחם כורת: (12) מהודו-השרון מסביר: "הישראלים לא יכולים לעמוד בפקק ולא לעשות כלום. או הם צופרים לזה שלפניהם, למרות שגם הוא לא יכול לעשות כלום".

לנצוט-ליבוביץ: "היית רוצה שזה יהיה אחרת?"

יוחם: "כן, אבל זה כבר בתת-מודע שלהם".

שואלת. "איזה בולשיט?" יורה גל, לפני שהאחרים מספיקים לענות. **לנצוט-ליבוביץ:** "אתה שם לב שאתה כמיי עוטי?" **גל:** "אני לא כמיי. גם הם נגד. מתוך נימוס, הם לא אימרים לך את זה".

**"האוטובוס שמוכיל אתכם לבית
הספר מגלה הרבה על הנימוסים
שלכם. האם הריפוד של הכיסאות
שלם? האם השאריתם על הרצפה
שאריות במכה? האם נפרדתם
בנימוס מן הנהג לפני שירדתם?"**
(מתוך האתר)

כבר שנים שלנצוט-ליבוביץ (60) מרמת-אפעל, גרושה, אמא לארבעה, סבתא לשניים ובעלת "המרכז הבינלאומי לתרמית, תקשורת בין אישית ונימוסים", מפיצה את משנתה בנימוס. "הרעיון שעומד מאחורי הנימוס הוא להשרות אווירה נעימה", היא מסבירה לנועד המשתר מם. "יש מישו שלא רוצה לחיות באווירה נעימה?".

גל: "אני לא רוצה שכל העולם יהיה נעים. אני אוהב פה ושם מכות".

לנצוט-ליבוביץ: "אתה אוהב להוציא אנרגיה. זה נורר לעשות את זה בספורט".

גל מציב על רון וינגר (12), אחיו הצעיר:

"נימוסים זה הדבר האחרון אצלי", מודיע **גל וינגר** (14) מהודו-השרון לאישה האדיבה שמולו. "אני מתנהג בנימוס רק כשאני יודע שאם אני לא אעשה את זה, לא אקבל מה שאני רוצה".

"אבל דווקא כשאתה וחבריי נכנסתם לפה, הרשמתם אותי מאוד", פונה מומחית הנימוסים **תמי לנצוט-ליבוביץ** (60) לחבורה שמולה. "היה כיבוד בכניסה ושאלתם אם אפשר לאכול. אחד מכם אפילו שאל אותי איפה לשים את הטלפון הנייד שלו. איזה יופי, הלוואי וכולם היו מתנהגים ככה". הסיבה להתכנסות של חמישה אורחים צעירים במשרדה המהודר של ליבוביץ בכית אמות משפט בתל-אביב היא השקת אתר האינטרנט שלה (tlkids.co.il), שמטרתו להנחיל נימוס סים לרור הבא. "באתם לעזור לי", היא מסביר. "אני לא הולכת ללמד אתכם, אני רוצה לשמוע מכם. אתם תהיו היועצים שלי לתחום, אני הולכת ללמוד מכם הרבה".

"לא כדאי לך ללמוד מאיתנו", מודיע גל. "תכלס, בחיים אני לא אגיד: 'אמא, את יכולה בבקשה להעביר את המלח?' אני אגיד: 'תעבירי ת'מלח'".

לנצוט-ליבוביץ: "זאת אומרת שאתה מנומס. לא תכניס את היד בין הדברים שעל השולחן ותנסה לקחת את המלח מהקצה".

גל: "כרור שאני אעשה את זה, אם אני חושב שאני אצליח".

לנצוט-ליבוביץ: מחפשת תגבורת אצל ארבעת



רון זינגר: "בבולגריה היינו במלון שכולם בו היו ישראלים - כל הזמן צעקות בחדר האוכל"



יוכל בלג: "הייתי בארצות הברית ואף פעם לא הייתה צפירה בכביש. בארץ תמיד צופרים בחוסר סבלנות"

גל: "מה, הוא הביא לך 20 אלף שקל?"
יובל: "כן! ואחרי זה 5,000 לבר-מצווה"
לנצוס-ליבוביץ: "מה זה, הכל כסף? יש גם כך אדם או שהכל נמדד בכסף?"
ככל הקשור לנימוסי שולחן, עוד לא אברה התקווה - כולם טוענים בתוקף שהם פורשים את המפתח על הרגליים בשעת הארוחה. אבל כשאני צריך לנגב את הפה, אני לוקח את המפתח של זה שיושב לידי, מוכיח יותם שלא הכל מושלם.
לנצוס-ליבוביץ: "אני רואה שיש לך פלטה. אתה אוכל איתה כל רבד?"
יותם: "מסטיק וטופי לא".
לנצוס-ליבוביץ: "לאחר ארוחת עשר בבית הספר אתה והלך לצחצוח שיניים?"
יותם: "לא, אני מצחצח בבוקר".
לנצוס-ליבוביץ: "ואתה לא מרגיש לפעמים שאולי כדאי לצחצח גם מול המראה בבית הספר?"
יותם: "אין מראה בבית ספר".
לנצוס-ליבוביץ: "אך אתם מתלבשים?"
גל: "אני שונא שאמא שלי אומרת לי שאני מכוער עם הבגדים האלה, שרואים לי את התחתונים. לכן אני עושה לה פרינציפ: אני מתלבש הכי איך שהיא לא רוצה, כדי שהיא לא תוכל להגיד לי כלום".
לנצוס-ליבוביץ: "איך היית רוצה שתסדרו את הדברים ביניכם?"
גל: "שהיא לא תגיד לי כלום, ואני לא אגיד לה כלום".
יותם: "בריוק! אנחנו לא מעירים להם!"
לנצוס-ליבוביץ: "לטיכום, יש משהו שמפריע לכם במדינה?"
גל: "כן. אנשים חייבים אישור לכל שינוי שהם רוצים לעשות בבית שלהם. אתה לא יכול לבנות בריכה או פרגולה בלי אישור".
לנצוס-ליבוביץ: "מה אתם רוצים להיות כשתהיו גדולים?"
גל: "אני רוצה להיות רוק".
לנצוס-ליבוביץ: "כמו בסדרה 'הרוק'?"
גל: "לא, מה פתאום. רוק".
לנצוס-ליבוביץ: "ומבחינת מקצוע והצלחה?"
גל: "אני רוצה להיות בעל חניון מול הים. זה החלום שלי. אתה לא צריך לעשות כלום, ואתה מרוויח טונה כסף ביום".
לנצוס-ליבוביץ: "כסף, כסף, כסף! מה יהיה?"
גל: "אומרים שבראות זה הכי חשוב. אבל בשביל להיות בריא צריך כסף לתרופות". ★

טטו אצלי במגירה".
גל: "את רון תפסתי מסתכל ברברים שלי".
לנצוס-ליבוביץ: "אז מהיום והלאה, הוא יידע שאנחנו לא מסתכלים".

"את המתנות אני מניח בצד ופותח אותן בשאני לבד, כדי לא להכניס למבוכה ילד שחביא מתנה קטנה, כי ממילא המתנה הכי-רבה היא שבאו חברים לחוג איתי"
לנצוס-ליבוביץ: "מה אתם מביאים כמתנה ליום הולדת?"
בולם: "כסף!"
לנצוס-ליבוביץ: "תמיד אתם נותנים כסף? ואם הייתם צריכים לבחור בין כסף לבין מתנה?"
גל: "תלוי כמה כסף ותלוי איזה מתנה. אם לילד אין הרבה חברים, והמורה פותחת שלא יבוא למסיבה שלו, היא תגיד לכל אחד להביא עשרה שקלים וקונים לו מתנה מהכיתה".
לנצוס-ליבוביץ: "למה אתם מביאים כסף?"
גל: "כי מי שמביא מתנה קמץ".

המחווה של הקרבה היא החשובה".
יותם: "ומה אם נשאר סימן מהאודם על הלחי?"
גל: "קוראים לזה היקי".
לנצוס-ליבוביץ: "אם נשאר סימן בלחי מנשי קה של דודה, ודלכים לשירותים ומנגבים טוב במגבונים לחים, בלי שהיא תשים לב. בשום אופן לא למחות את זה בתנועת מריחה של גב גף היר. מה זה הרעש הזה?"
כל המבטים מופנים לרון, שלוגם בקולניות מפתח הקולה שלו. "כל מה שלא נעים לנו שהסביבה עושה, זה לא מנומס", לנצוס-ליבוביץ ביץ מתחילה לאבד את שלוותה. "גל, תנעל את הנעליים! אתה לא בבית! רגליים לא על השולחן ולא על הספה! ולמה אתה מדבר עם אוכל בפה? זה לא כל כך נעים לי. זה חוסר נימוס אלמנטרי, שלא מקשיבים. קורה שההורים מתנהגים אליכם בחוסר נימוס! התרגושתם פעם מהצורה שבה ההורים העירו אתכם?"
גל: "כן. אבא שלי שפך עליי מים".
לנצוס-ליבוביץ: "מה הוא היה צריך לעשות?"
גל: "אני לא צריך שהוא יגיד לי 'בוקר טוב', שיגיד לי 'קום' ושילך".
לנצוס-ליבוביץ: "רק קום? אין לך שם? כשאתם קמים בבוקר, מה המילה הראשונה שאתם אומרים?"
גל: "תכני לי טסט?"
יותם: "אני אומר בוקר טוב".
לנצוס-ליבוביץ: "למה לא 'אמא, בוקר טוב'?"
יותם: "אני גם לא אומר לאחתי 'דנה, בוקר טוב'".
לנצוס-ליבוביץ: "זה קצת בעייתי, כי לכל אדם יש שם, וכל אדם רוצה יחס. כשאנחנו אומרים 'בוקר טוב', זה מאוד כללי. לא מברכים אדם סתם ב'בוקר טוב', 'ערב טוב' או 'שלום', אלא תמיד פונים אליו בשם שלו. חשוב להגיד שלום גם למורה, אם רואים אותה מחוץ לבית הספר".
גל: "אם אני רואה את המורה שלי - אני בורח".
לנצוס-ליבוביץ: "בוא נדבר על פרטיות. אתם יודעים לשמור על הפרטיות של בני המשפחה שלכם?"

לנצוס-ליבוביץ:
"אם נשאר סימן בלחי מנשיקה של דודה, הולכים לשירותים ומנגבים טוב במגבונים לחים, בלי שהיא תשים לב"



לנצוס-ליבוביץ: "קמץ? מה תפקיד המתנה?"
יותם: "לשמח".
לנצוס-ליבוביץ: "המתנה צריכה להיות גדולה או יקרה בשביל לשמח?"
גל: "לבית-מצווה של אחותי בא ילד עני, שהביא לה קעקועים".
לנצוס-ליבוביץ: "מקסים! היא אמרה לו תודה רבה? היא שמחה ונתנה לו להדגיש טוב?"
גל: "לא היה כתוב ממי זה".
לנצוס-ליבוביץ: "ולכן אחד הדברים היפים שהנימוס קובע הוא שמצרפים מכתב למתנה. כסף הולך לאיבוד, המתנות נעלמות, ואת הברכות תמיד שומרים".
גל: "לא רוצים ברכות, שיביאו רק כסף".
יובל: "סבא שלי שם כסף בבורסה, הרוויח וחי לק לכל אחד במשפחה 20 אלף שקל!"

תומר טודן (12) מדוה-שרון: "חייטתי פעם את במגירה של אחתי".
לנצוס-ליבוביץ: "אסור אף פעם לחטט בשום חומר של אף אחד. לא של ההורים ולא של האחים. תמיד תחשבו: 'גם אני לא רוצה שיהיה'".